

Запорожець.

Ч.

4.

Т. Г. ШЕВЧЕНКО.
1861-1921

Літературно-
науковий

ТИЖДЕННИК

Вісник Запорозького

Литературно-науковий

Вісник Запорозького

M. M. Brown

Тарас Шевченко.

Вірую в рівного тебе Тараса, отця нашого великого,
творця неба українського та землі української, всього
видимого і невидимого.

Неначе праведних дітей
Господь, любя своїх людей,
Послав на землю нам пророка.
Свою любові благовістити,
Святую правду всвітіти.
Неначе наш Дніпро широкий,
Слова його лились, текли
І в серце падали глибоко,
Огнем невидимим пекли
Холодні душі.

Ви здивовані темією цієї людини? Недурно! Ваші діди
теж здивувались! Дивуватимуться й ваші внуки, ваші на-
щадки. Хто ж нас здивував? Тарас Шевченко, якого 60-
літній ювілей ми сьогодні святкуємо, український реві-
альний поет, великий борець за землю українську. Анос-

тої правди, науки та любови, пророк, каравчий гнобителів

Шевченко народився 9 березня 1814 року, а вмер 10 березня 1861 року. На 9 році життя він позбувся матері а на 10-м - батька. Дитя залилось сиротом. На своєму віку поет був кріпаком, робітником, пастихом, понихачем, малюрем-мисцем, геніальним поетом і солдатом-каторжником. Багато перебувало в на світі людей, націй, держав, багато було на землі великих поетів, письменників, учених, діячів, але нікого і ніде так не шанують і не святкують, як шанують і святкують українці Шевченка. Минуло 60 років, як умер наш поет, закравши очі як-раз на грані 47 року свого життя. Що року українці святкують ювілей його смерті. Сьогодні ми одбуваємо 60-й ювілей. Що року вся Україна особливо звертає погляди на Канівську Кручу, серед степу широкого по над Дніпром, де поховано чоловіка, що народився в селі Моринцях Звенигородського повіту на Київщині, що прожив кріпаком 24 роки, був на волі 9 літ, на пекельному засланні 10 років і фізично вмерав чотири роки, чоловіка, що так багато страждав, і, страждаючи, дав нам вічну книгу „КОБЗАРЬ“.

Тарас Шевченко розбудив і збурих Україну від краю й до краю, дав можливість зрозуміти та полюбити хвилювання зелених і жовто-гарячих степів, ланів українських, блакить ясного неба українського, журбу самотньої тополі української, бурхливість моря, Дніпра, спокій ставків українських, дав спроможність зрозуміти ча-

ри б'їленьких хаток українських з вишневими садками. Та-
рас Шевченко запалив сотні тисяч людей українських по-
думим, сотнями тисяч він дав найясніще освідомлення ду-
ші й розуму українській нації. Госкринемо ж на-
на хвиляну "КОВБАРЯ" і троше поміркуймо.

Вітер в дні не гуляє,
Вночі спить ваво;
Прокиньється - тихесенько
В осоки питає:
Хто се, хто се по айм боці
"Чеше кошу?" Хто се,
Хто се, хто се на тїм боці
Рзе на собі коси?
Хто се, хто се?" Тихесенько
Спитає - новіе...

Ви чуєте джест і шепотїння вітерця в осоці, в оче-
ретї. Поет, нїби чарївник обернув вітрець, осоку й оче-
рет у щось таке, що промовляє до вас, утворює найприєм-
нїшнїх настрої, заворує. Ви чуєте, як тихесенький ві-
тер питає у осоки: "хто се, хто се чеше собі коси." Са-
ме такою мовою, такими згукми і може розмовляти тихе-
сенький вітрець. Зрозумїти мову француза, скурка, китаї-
ця не так трудно, як зрозумїти мову неживої природи.
Це наслідування природи, цїлком стихїйне у нашого пое-
та, мїг написати тїльки Шевченко.

А хїба вас не дивують отї найкраснїші коротенькі
метафори-перлини, що мають найглибокїй зміст і що їх
кидав автор наче ненароком.

У нас воля виростала,
Дніпром умиталась
У голови гори клала,
Степом укривалась.

Ця воля не мада. Ця воля безмірно велика. Вона не
клала собі камінця лїд голову. Вона клала у голови го-

ри, укривалась степом і умивалась Дніпром. Велика воля завжди виявляє й велику силу.

Шевченко особливо гостро відчував красу тихо-сумливої поезії минулого. Мало того. Найбільша властивість його творчості - це поезія минулого. Сягне в кожному більшому творі ви зустрічаєте оту кріпну поезію минулого. Ту, - він становиться філософом, що в спокійному настрої поглядає в глибь віків минулих і будучих. Кому не відомі слова, що так часто читаємо і що так сильно зачіпають найніжніші струни серця. Не вернеться, не вернеться сподіване... Таку силу поезії ми знаходимо хіба тільки в біблійній творчості.

Все йде, все минає і краю немає...
Куди ж воно ділось? Відкиля взялось.
І дурень і мудрий нічого не знає.
Живе... умирає; одно зацвіло,
А друге завяло, навіки завяло.
І листя поковкля вітри рознесли,
А сонечко встане, як перше вставало;
І зорі червоні, як перше плили,
Поплинуть і потім; і ти білолиций,
По синьому небу вийдеш погуляти,
..... і будеш спить
Як над Вавилоном, над його садами
І над тим, що буде з нашими синами.
Ти вічний без краю. Люблю розмовлять
Як з братом, з сестрою, розмовлять з
тобою
Співать тобі душу, що ти ж нащепав.

Душу обгортає тихо-сумний, мрійний настрій, приємно-прекрасний ліричний біль, а розум робиться філософично-спокійним.

Такий Шевченко, яко поет чистої краси.

Але є ще на світі інші інтереси. Люде боряться за щоденне життя, простують до кращого істнування, турбу-

страждать, радіть, сміються. Жадна людина не може прожити без боротьби. Боротьба буває велика і мала, свята й мізерно-нікчемна. Нетриманний погляд мистецтво для мистецтва. Шевченко тут дає нам своєю особю зразок невсицшого, та непохитного борця за ліпше життя людське. Він органічно ненавидів цю маленьку мізерно-нікчемну, зосльорічну боротьбу живої гнилої колоди.

Доле, де ти? Доле, де ти?
Нема ніякої
Коли доброї жаль Боже,
То дай злої, злої
Не дай спати кодячому,
Серцем замерати
І гнилою колодою
По світу валятись
А дай жити, серцем жити
І людей любити
А коли ні, то проклинати
І світ запалити

Гасло поета — любити людей, особливо пригноблених, обняти найменшого брата — дає привід назвати його апостолом любови, оборонцем покривджених. Мрія утворити з людей взагалі і в Україні з окрема одну сім'ю тиху, мілну — це мрія Шевченкова.

Обніміти ж брати мої
Найменшого брата
Нехай мати усміхнеться
Заплакана мати.

Обніміться ж брати мої,
Молю вас, благаю...

Таке шире, простиє таке добросердне до зворушливості благання поетове до людей можна було тільки почути в перші дні християнства. А в тім Шевченко раптом може обернутись у пророка, що гнівно посилає свої ереміади на гнобителів нечестивих, вішує ім праведний суд

людськім правдиву кару пролиять крові їх нащадків

Схаменіться Будуть люди
 Бо лихо вам буде
 Роскуются незабаром
 Заковані люди
 Настане суд заговорять
 І Днипро і Гори
 І потече сторіками
 Крові з синь воре
 Дітей ваших

Правдиво пророкував поет Так і сталося як казав він. Кровь таки проллалась і пролилася сторіками. А праведного суда ми ще повинні сподіватись і безперечно цей суд оскільки люди можуть робити праведний суд незабаром наступить. Такий Шевченко яко неохитний і невмеруний борець апостол любови та пророк борючись за краще будуче. Шевченко все бачив і усе чув. Він ніби дивився з високого неба як серед-обсерватор по ніч рде-літра з блакиті трюкнучи поглядом усе живе на землі. Те що бачив поет обурювало й незадовольняло його. Дієвність була сумна по згодом часом наводила на його журбу

І день іде і ніч іде
 І голову шкільний в руки
 Дивуешся чого не іде
 Апостол правди і науки

В той час більша частина великнотва була в кріпацтві. Ще перед двома роками до заслання Шевченко каже

Все плаче все гине.
 І рад би я сказатися
 Але де не знаю
 Скрізь неправда де не гляду,
 Скрізь Господа вміть
 Серце в мене засихає,
 Замерзають ольози
 І втомився я одинкий
 На самій дорозі

Це дійсність. А в заслання, де він був солдатом
це гірша була дійсність. Так оповідає Шевченко про свої
переживання на заслання:

Благаю Бога, щоб світало -
Мов волі, сонця, світу яду
Цвіркун замовкне «ворю» бьють -
Благаю Бога, щоб смеркало.
Бо на позорище ведуть
Старого дурня муштрувати,
Що б знав, що дурня всюди бьють...

Але не такий Шевченко, щоб покортися несприятли-
вим обставинам, бо він зроду загартований борець. Занад-
то багато поет мав життєвої сили. Йому в великій мірі
присутні були «сміх дзвінкий, жалощі кохання, надія і
втіхи світляна смуга». Він яко естетик, патріот, яко
улюбленець музики і талановитий художник-малюк, найдуше
почував усі принади життя. Це давало йому силу силенню
незвичайної енергії.

О Боже мій милий,
Тяжко жить на світі, а хочеться жить:
Хочеться дивитись, як соничко сніє,
Хочеться послухать, як море заграє,
Як пташка себе че, байрак томонить,
Або чорнобрива в гаю васпіває...
О Боже мій милий, як весело жить.

Чи можна більше любити отчизну, як любив її наш
поет, наш геній.

Я так її, я так люблю
Мою Україну убогу,
Що прокляну святого Бога,
За неї душу погублю.

Так само любив наш бард і українську мову. Гні-
ваючись на земляків за незнання або нехтування украї-
нської мови, поет говорить:

..... всі мови
Славянського люду,

Всі знаєте, а свої
Часть - Біг. "колись будем
і по своєму глаголіть"

До речі, Шевченко пробував був писати й російською мовою. Російська критика в особі геніального Білінського глузливо посміялася з українських творів поета. То був сміх дочки - "баринькі" з своєї рідної матері, що породила ту дочку і вивела її в люде. То московська культура сміялася з української культури. Цікава паралель: московська культура знущалася над українським генієм, а московський уряд заслав його на каторгу. Повна консолідація. Шевченкові хотілося взяти порівнюючи відношення російської критики до московської творчості і він написав поему "Сліпая". Про те ця критика була немилосердна й до "Сліпой", написаної російською мовою. Шевченко ще писав по московському повісти на заслання; бо по українському було писати небезпечно. Правда йому ніяк не дозволяли писати на каторзі, хоч він писав низком. Російська мова не так була небезпечна, як українська. От же користуватись з російської мови було для Шевченка неприємним епізодом його життя. Перший раз примусив його писати по московському цинічний сміх російської критики, а на заслання примусила - неволя. Досить про це говорити: той гидкий сміх соромляться згадувати навіть росіяне, звичайно культурні. В решті мета таки була досягнута. Перед чотирма місяцями до смерті поет пише:

.....сонце йде

І за собою день веде,

І буде правда на землі...

Тепер закриймо "Кобзаря", та згадаймо генія остат-
німи словами.

Великий Друзе наш. Кожний твій крок на землі був
кроком нашої України, кожний стукіт твого серця був
стукотом серця нашої України, потухання твоїх очей -
було потуханням очей нашої України. Твоє розуміння й
почуття, твій сміх і смуток, твоя надія - розуміння й
почуття, сміх і смуток та надії нашої України. Ми гото-
ві навіть прах ніг твоїх зберегти на вічні часи в музеї,
геніальний друже наш.

Володарю український, утішителю душ наших, життя
українського подателю, прийди та вселися в нас, очисти
нас от усього скверно-чужого і спаси, Тарасе, скаліче-
ні чужою культурою душі наші!

М. С - к о.

М. О с и к а

ВЕЛИКИЙ СЛАВІ

Могутній Творче безсмертної слави,
Світло Любові і Правди в темряві,
Пресвятий Храме Святає - святих
Великий Пророче землі рідної,
Молителю людству долі благої,
Ти, Правдо страшная для катів злих -

За Україну, за нарід Ти карався в світі,
Ти плакав в неволі в північних тюрмах,
В далекій чужині, в Сибіру - снігах,
І молив долі для краю рідного Звідтіль
Літає ти на розмову у степи широкі
На свою Вкраїну, за яку страждав,
І в розмові плакав, Волі благав
У Всемогутнього. В серці рани глибокі,
Муки за Край, Ти, носив усе своє життя,
Не лякала тебе смерть, не було каяття -
Ти, Волі, Волі святої казав

Твій нарід прокинувся. Подивися Пророче,
Як стогне в ворожій війні, в старім ярмі,
Як кров його ворог це річками точить,-
А сини - надія лічуть гіркі дні,-

Вітай на чужині Духом Безсмертя,
На чужині серед нас дітей твоїх,
Віром в волю зогрій наші серця
І любов до України запали в усіх,
Хай наші всі муки й терпіння злого
Спомину не лишать змученій душі,-
Намкни в серця наші віри в перемогу
Над ворогом лктим на нашій землі.

Зановим.

Мюз. К. Сичуенна.

Adagio.

Ан-у-н-ри

Ан-у-н-ри го-то-во-ба-и-те

мо-же-на-мо-же-зі се-ред-у-ни-ми-ро-

мо-го на-впра-і-ни-ми-ній.

Т а р а с ь в е ч е н к о

/біографічний нарис/

Тарас Григорович Шевченко народився 25-го лютого або 3-го березня 1814 року в селі Лоринці, Звенигородського повіту, на лівобережжі, яко сан селянина-кріпака. В 1815 році родина переселилася до сусіднього села Дариліак, де в 1822 році тоб-то в рокив спредіявлять його в початкову дяківську школу. На другий рік вступив, батько жениться на другій і у починається з'являється з матушкою та її дітьми. Єдиннадцяти років Тарас по-збавляється батька і стає школярем, помішником робітником у другого дяка п'яниці. На двох роках утікає і шукає надарма науки у малярів сусідніх сел. Єдиннадцяти років став в своїм селі гро за своїм наслуком овець, але ні до свого діла ні до мліборобства не вказує здібностей ні окожи. Ст не иде на службу до поля а через рік знову надарма старається дістатися до сільського маляра. Єдиннадцяти років уриватель Тарасового панна Дариліак, де бере його яко кріпака до панської служби, зразу в пекарню, а потім в покої. Тарас пробуває з своїм паном в-Вільні, Варшаві, де зачинає вчитись малярству, яко покоювані козачок. До до цього періоду, то шевченко в листі своєму до редактора "Народне Чтеніє" пише: "Види идемця покоювані козачків принадлежить цивілізаторам Задукарняської України - полякам, дідиці інших народностей перемала і перемалють у них козачків, як вчигду безперечно розумку. А краю колдас козацькія зробіти козака підруччям в самого дитинства, се се саме, що в англандії покорити волі чоловіка зпертого оленя, польські дідиці, колишнього часу утримували козачків як рін льоканства це, яко музикантів-танцюрокстів. Козачки грали для панської втіхи веселі двузначні співанки, утворені народньом музею з горя, на піднітку і пускались перед панамі Задутуди, навмислудки. Новіші представники велиможної шляхти з почуттям духовної зверхности називають це опікою української народности, якою буцим го завсіди відзначались їх предки. Мій дідиця, далі каже Шевченко, яко російський німець, глядів на козачка біляма практично і опікуючясь моею народністю, на своє маніру поставив моім обовязком тільки мовчати і стояти неперорумно в куті передпокою, пока не залунає ного го-ло і не накаже подати лядьку, що стоїт там біля його або малляти йому переносом шклянку води. До вродженій мені зуквалости, я нарушав панський наказ, співаючи ледве чутиим голосом та дамацькі сумні пісні і відрисовуючя кривдкома образа Суздальської школи, що украмали панські покої. Я рисовав, каже шевченко, олівцем, який признався до цього, без сумніня украв у купця. В тому ж місці шевченко пише про свої 13 років. В 1832 році скінчилося мені 18 років, а що надії могого пана на мою льоканську второпаність не справдилися, то він, ви-

слухавши мій безустанну просьбу, законотактовує мене на чотири роки цілому майстрові малороському, якомусь ширяєву в Петербурзі. Ширяєв учив собі прикмети деяк, сна-роща /це був першим, в якого Шевченко був і який зва-же снав вийти на підлозі/ деякого маляра і деяк-хіроман-туса, якому не подобалась тарасова ліва рука, за що він його прогнав, але мимо всього гніту його / ширяєва / мистецького гніт я, каже Шевченко, в ясні весняні но-чі бігав в дітній сад рисувати зі старою українцячк, простолінійну будівлю Петро. В оден з таких сеансів ко-накемився я з артистом Іваном максимовичем Коженком. До до цього періоду мав я са-ми знаходки, де вказівки в одній повістці під назвою "Архис-мистець". Автор пере-дає першу зустріч з Шевченком.

Відходячи до того місця, де велику алею перерізає цвях Шевченка, і до Сатурна оточеної богами і рогицями немором своєї дитини, я за що не чакнувся на живого чоловіка в будні, базовнянім лалаті; він си-дів на цибарці являв проти Сатурна. Я зупинився, то був хлопець чотирнадцяти або п'ятнадцяти літ; він озирнувся і почав кося ховати за навуку. Я підійшов блище до нього і запитав, що він тут робить. Я нічого не роблю, відпо-вів він, засоромившись іду на роботу та по дорозі за-шов в сад, а номовчавши трохи додав, я рисує. Покажи маю, то ти рисуєш. Він вийняв зза навука чвертку сі-рого паперу і нескіло подав мені; на папері був доволі відзначений нарис Сатурна. довго тримав я рисунок в ру-ка, і любовався замурзаним обличчям автора. В неригула-рній, худорлявим обличчя його було кося принадного, осо-бливо в очах його розумних і карідних; мов у дівчини. Часто одні сяди рисувати; запитав я його, що поді-ли - відповів він: в як де близько робимо то захоу, і в будні дні. Як учинає малярства? І вивонісі - додав він. У кого ти в науці? У покровного маляра ширяєва. А стів веснитамі докданіше але він взяв в одну руку цибарку з овтом карбою а в другу великий, такою ко-він, але витискомі мензель і корів їм, куда ти не-пінаєшся? на робоу а і так все спізнаєшся як пірне о господарь, то мені дістанеться.

В 1837 році жовт Шевченкові було вже 20 роки. Ко-женко, представляє його конфе-єційному секретареві ака-демії краснах штук Свєтєровичу, в проханням освободити Тараса від його сумної долі, бо він був не крїнак, три-годович просьбу не дає російському поєтові, уковськ-ому. Ця сторукувався раніш в дідичем, просє Марк Б. Ялова, але він намалював його, уковського паєра, з метом роздгрішу його в приватній льєтерєі. Великий Бєлєзов зярав пристає на це і введоваі паєра, уковськ-кого був готовий. Уковський, за допомогою града Бієль-горського улаштував льєтерєю на 2500 руб. асігнаціям, і той ціло, була куплена воля Тарасові Шевченкові. Ста-лося це 22 квітня 1837 року, тоб-то на 24 році життя. В цього часу Шевченко вчитьсь малярства в академії кра-снах штук в Петрограді, багато чита і пише поезії, від як в році 1838 вийде перше видання "Кобзаря".

а в 1841 "айдамаки" Скінчивши Академію, а дільомом іде на весні 1845 на Україну, де його вітають, але як все-славленого поета, там дістає при географичній Комісії посаду, а перебуваючи по ріжних місцях, малює і складає поезію. Але не довго пришло йому бути на рідній землі: бачити широкі стени з віковичними могилами під південним небом і ясними зірками чути шум Дніпра, лавути і пісні свого рідного народу. У квітня 1847 р. при переїзді з Чернівців до Азова його арештовують на Дніпрі, наслідком чьогось доносу, що він виступав проти царя і привозять його до Оренбургу. А по засудженню за складання революційних поезій вивозять на заслання як простого солдата з заборонаю писати й малювати до Оренбургу. Відтак пробував в оренбурзькій кріпості, а в травні 1848 року вирушає на Аральське озеро за для малювання його краєвидів, з експедицією, що мала описати берега й збудувати там фортецю. За півтора року повертає знов до Оренбургу, де придбав товариство засланих за політичні провини поляків і мав більше волі. Але й це триває не довго. В 1850 році на донос поручника Ісаєва що він проти царського наказу ходить в цивільнім одязі, лише і малює його арештовують і відправляють до Новонетровського порту над Каспійське море під гострий догляд. Але відва уміє писати по українське, він пише де-що по російське. За час заслання яке тривало майже 10 років Шевченко залишив нам багато як дрібної поезії - думки, пісні, поєвяти, описи образи, так і великої поезії як "Міжрів'я", "Марина" і ин. До до життя нашого героя в заслання додамо тут одну з його думок яка відноситься до року і писана в Новонетровському порті:

"Айдагутними боютами,
Між бурьянами за годинами
Три года сумно протекли
Богато де чого взяли
З моєї бідної комора,
І в море нишком віднесли,
І нишком проковтнуло море
Моє не злато, сребро,
Моє літа моє добро,
Моє нудьгу моє печалі,
Міі незриміі скригалі,
Незримим писані верою."

Так писав викинутий за борт громадянського життя, живцем похований Шевченко. Особливо настрій був пригнічений тими думками, що йому прийдеється загинути на чужині а не на своїй любій Україні:

"Заросли шляхи тернами
На тую Україну

Забуть,
Забуть я її на віки
За віки покинув."

Пише він в 1847 році:

і дає:

"О моя доле, моя Україно
Чи я то вернусь зсієї пустині -
Чи мене, крім тебе тут і загину."

Але ж завдяки заходам гр. Толстих, які його особливо по-важали і клопотали в Петрограді, 2 травня 1857 р. Мевченко дістає від царя Олександра ІІ амністію і їде зразу до шияного ковчороду, а на другий рік дістається до Петрограду. В 1859 р. їде на Україну, знов вертає до Петрограду, хоче женитись і посилитись над Дніпром, з липня 1860 року сватає кріпачку лікерію долусяківну, але в вересні розходиться з нею. Від падолиста не здуває, а 26 лютого 1861 року вмирає на 47 році життя. 20 квітня тіло викопано і вивізено на Україну, а 6 травня поховано в Іаніві на горі над Дніпром, згідно його заповіту:

"Як умру, то поховайте мене на могилі серед степу широкого на Україні милій. Доб лани широкополі і Дніпро і кручі було б видко, було б чути як реве ревучий."

М. Мевченто

М. О С И К А.

ПРОМІНЬ ЗНАННЯ.

Густий туман ставивсь по степу Поділля і мовчки давав звістку про початок чарівної осені.

Конячки де-коли підтишком бігли з горбка спускаючись в село. Під колесами двякотіло болото.

Някоди за туманом доносилося до вух далекий гомін лайки собак, то жартівливо-вразливі перегуки пастухів.

Переді мном сидів дядько і підобравши під себе праву ногу, він недбало помахував батором...

Серед сміливих, гарячих доказів про хибі і правоту нашої політики ми в'їхали в село. Безладно розкидані уборі хатки. Вузькі болотнисті доріжки. Де не де і похилий тин. " Село на Поділля." Мимохіть пролетіла думка.

" Станьте, дядьку!"

" Тирру!"

" Ви тут підждіть, - я заведу в хату й спитав, які в цьому селі стоять наші частини."

" А - а!.. Ну; добра," пролягнув дядько і добродушно хитнув голівною.

Я зіскочив з підводи і перестрибуючи каліжі подався в село.

Призвичаєний до воєнного життя, в де-якій мірі безцеремонного, я зашов спокійно в двір прямуючи до хати. Відчинив дьєрі, переступив висоний поріг і не зді-

Ймакчи кашкета піднесенням дзвінким голосом промовив:

"Здрастуйте."

"Доброго здоров'я" повадержно забурмотіла кеструбата голова, дико-світличими очима скося позираючи на мене. Я скинув кашкета, і підійшов ближче до кеструбатої голови. І в мент помітив: голова ще більше повернулася до мене, в очах була простодушна усмішка, закриті вусами уста проговорили "Сідайте... Придивлявся до вас, думав поляк але бачу, -- ні.."

Я всією вигідно на ослоні поручь дядька. Між нами сдривочно пліла розмова на "осінні... політичні" теми.

Сам господарь шведь. Біля печі піклувалася його жінка. По хаті ліниво стелився запах борщу.

Розмовляючи, мимохіть глянув я на старі забруднені образи. І що ж? Поруч Спасителя висить портрет Тараса Шевченка. -

"Та у вас і Тарас є?"

"А як же. Ще покійний тато лишив мені," самозадоволено відповів господарь, оглядаючись, чи справді висить портрет. / Розмовляючи він покинув свою роботу/

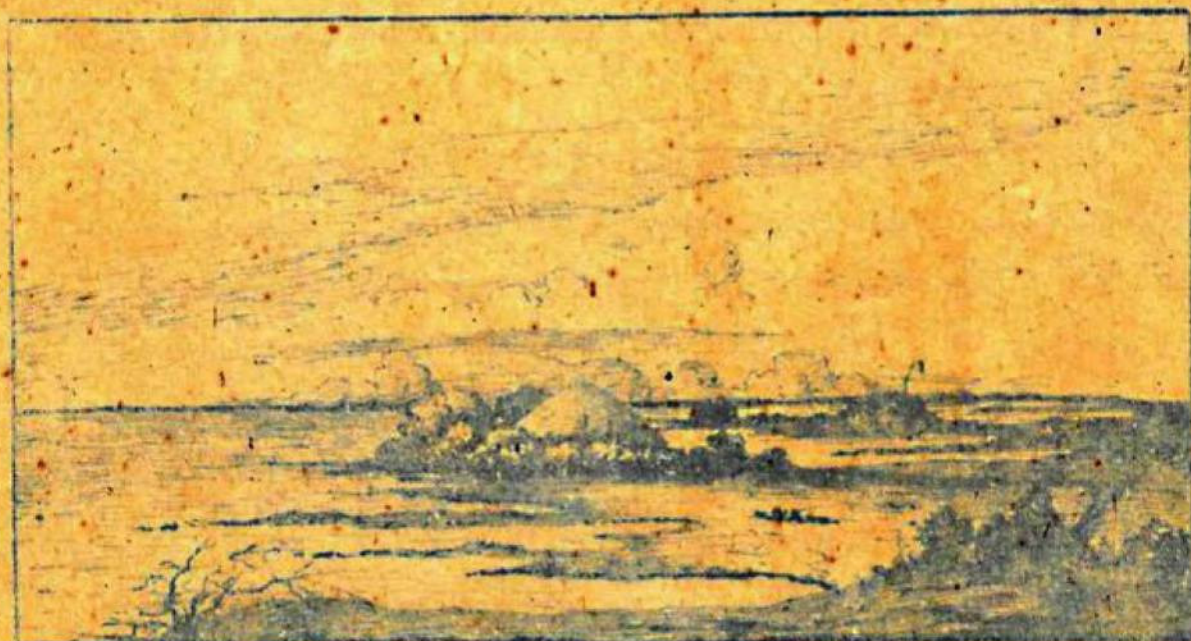
"... А те, що Кобзарь між образами, то я певен тому: він заслужив на те."

Закінчуючи, він в останніх словах протяжно-твердо зазначив велику вагу геніяльності поета. -

У мене в грудях скоріше забилося серце.

Я чув як до очей тиснуться сльози...

Я дивився на Тараса. Його обличчя немов ясніло, очі

Т. ШВАЧЕНКО

АРАЛЬСЬКЕ МОРЕ

дроникаюче ніжно одоравлимим зором слідкували за
шевцем моєю господинею.

" Дядечку Як у вас гарно зхвилювано, дивно заго-
ворив я - Моюму зворушенню не було кінця.

Я вийшов з хати лігтих сказавши "прощайте."

На улиці я чув на собі четверо здивованих очей.
Вони з незрозумінням здивлялись в мене "чудака" -

Мене огортав сором за мою хоровиту сентименталь-
ність.

В душі дувала пісенька

В бідній, літємній похилій хаті світить аркии
промінь знання і тією світлістю озолочує душу бідного
заробітника.